

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Београд, ул. Краља Милутина бр. 8

Број: 0094-40492-154/2018

Датум: 24.05.2018. године

Предмет: Одговори комисије за јавну набавку услуга - обуке незапослених лица за потребе тржишта рада, број 43/18 – I, (образована решењем бр. 0094-40496-35/2018 од 04.05.2018. године) на захтев за додатним информацијама или појашњењима у вези са припремањем понуде.

Поводом приспелог Захтева у вези јавне набавке бр. 43/18 – I, за јавну набавку услуга - обуке незапослених лица за потребе тржишта рада, у складу са чланом 63. став 3. Закона о јавним набавкама („Службени гласник РС“ 124/12, 14/15 и 68/15), достављамо одговоре:

Питање 1: Молимо да појасните због чега конкурсном документацијом нису предвиђене партије, када је велики број различитих обука на различитим локацијама које треба реализовати? Треба имати у виду да је овај тендер преко 5 година уназад увек био подељен на партије, што је омогућавало различитим понуђачима да учествују, јер нису сви понуђачи специјализовани за све обуке, већ само за део обука. Сада само један понуђач који је "свестран" може добити овај уговор док су сви остали понуђачи избачени из игре.

На пример, фирма која ради обуке за ФТО а не ради обуке за куvara неће моћи да учествује у поступку, а да је поступак подељен на партије, могла би.

Овако написаном конкурсном документацијом, где има 109 обука које нису подељене на партије, закон о јавним набавкама се изиграва на начин да наручилац очигледно има намеру да уговор додели само једном понуђачу (или групи понуђача).

Одговор: Закон о јавним набавкама ни једном одредбом не прописује обавезу наручиоца да предмет јавне набавке дели на више партија, осим у случају Тела за централизоване набавке и Управе за заједничке послове републичких органа, за које је члановима 48. став 2. и 49. став 3. ЗЈН, прописано да су дужни да јавне набавке обликују по партијама увек када је то могуће. Дакле, обавеза обликовања јавних набавки по партијама (увек када је то могуће), законом је прописана само за Тело за централизоване набавке и Управу за заједничке послове републичких органа, док за остале наручиоце (као што је Национална служба за запошљавање), то није случај. Дакле, дискреционо је право осталих наручилаца да одлуче да ли ће одређену набавку обликовати по партијама или не. Национална служба за запошљавање је, управо имајући у виду недовољне ефекте обука које су организоване у протеклом периоду (тј. у периоду од протеклих 5 година, пре 2017. године) и потребу за подизањем нивоа квалитета истих, одлучила да промени концепцију спровођења поступка јавне набавке и извршења уговора за набавку услуга извођења обука незапослених лица за потребе тржишта рада. Наиме, недовољан ниво квалитета и ефекти обука које су у протеклом периоду вршене, довео је до тога да се 2017. године обуке незапослених лица за потребе тржишта рада укину, односно за ту годину нису била предвиђена никаква средства у финансијском плану и плану набавки НСЗ, а ова мера активне политике запошљавања није била предвиђена ни Националним акционим планом запошљавања за ту годину. За 2018. годину, ова мера је поново активирана и враћена у наведена стратешка документа. Имајући у виду ранија негативна искуства, НСЗ је одлучила да измени приступ концепцији спровођења поступка јавне набавке и реализацији уговора за набавку ове врсте услуга, што је предуслов значајнијег подизања нивоа квалитета и остваривања непосредних ефеката на смањење незапослености на тржишту рада. Наиме, процењено је да је основни разлог ниског нивоа квалитета и изостанка непосредних ефеката обука у протеклом периоду подела предмета јавне набавке на превише "ситних" партија (по принципу - једна локација, једна обука - једна партија), тј. на око 150 партија од којих је свака финансијски "ситна" (процењена вредност по партији је износила у просеку око 200.000 - 250.000 динара), што је послело са собом низ негативних ефеката на квалитет обуке, као што су:

- отежано праћење, мониторинг и евалуација обуке

- немотивисаност извођача обуке, предавача и инструктора

- немотивисаност и одустајање полазника обука

Поред тога, настојање појединих понуђача да због уситњене вредности појединачних партија, добију што више партија, како би максимизирали укупан приход, сумарно, а у условима када је критеријум за доделу уговора била најнижа понуђена цена, доводило је до тога да су многи понуђачи давањем ниских цена добијали уговоре, што је резултирало смањењем квалитета обука у току извођења и деморалисањем квалитетнијих потенцијалних понуђача, који могу да понуде садржајније и квалитетније обуке, али по знатно вишој цени, да узму учешће у будућим поступцима јавне набавке ових услуга.

На основу наведених чињеница, јасно је да је Национална служба за запошљавање, дефинисањем предмета јавне набавке као једне целине, уместо 150 уситњених партија, покушала да утиче на значајније унапређење нивоа квалитета обука. Притом, напомињемо да је потпуно бесмислена и неоснована примедба да је на тај начин јавна набавка прилагођена једном, тачно одређеном понуђачу, будући да у Републици Србији не постоји ни један понуђач који самостално може поднети понуду у предметном поступку јавне набавке, имајући у виду предмет јавне набавке, тј. разноврсност обука које су обухваћене јавном набавком, као целина. Међутим, како ће на тај начин понуду моћи да поднесе само група понуђача или понуђач са више подизвођача, то ће резултирати већим нивоом одговорности, бољом међусобном координацијом између наручиоца, чланова конзорцијума и/или подизвођача, бољим и непосреднијим мониторингом, контролом и евалуацијом у току извођења обука, извођења стручне праксе и запошљавања полазника обука (2 последња наведена елемента, током претходних година нису ни захтевана). Посао ће свакако, вероватно добити више понуђача (чланова конзорцијума) и/или подизвођача (што можемо слободно да тврдимо познајући тржишне прилике), који ће бити у могућности да кроз заједничко деловање и добру координацију остваре пун, синергијски ефекат и пруже задовољавајући ниво квалитета, док је у протеклом периоду највећи део посла добијало свега 4-5 понуђача који су добијали по 15-20 партија (уговора), по веома ниским ценама и који су директно, самостално изводили обуке упитног квалитета, које нису имале задовољавајући ефекат. Оваквим приступом, сматрамо да није угрожена конкуренција, будући да сви потенцијални понуђачи имају неограничено право на слободно удруживање и/или подношење понуде са подизвођачима, а на тржишту Републике Србије постоји довољан број потенцијалних понуђача за сваку од посебних области које су предмет обука које су обухваћене овом јавном набавком, тако да се може очекивати и да понуду поднесе више конзорцијума (група понуђача) или понуђача са подизвођачима (поготово имајући у виду да ЗЈН не забрањује да се исти подизвођач појави у понудама различитих понуђача).

Питање 2: Још једна неправилност наручиоца је и то што нигде није објавио новчани фонд за обуке, као што је то радио до сада. До сада се увек знало колико је пара одвојено за коју обуку, а сада се не зна. Зашто је то тако. Да ли се овај поступак спроводи по начелима јавног интереса или начелима тајности? Обзиром да је по плану набавки предвиђено преко 316 милиона динара за овај тендер, да ли то онда значи да је предвиђено око 452.000 динара по једном незапосленом лицу, пошто на ову обуку треба да иде око исте 700 лица? Да ли то није превише, ако се зна да је у претходним тендерима било предвиђено просечно по 35000 динара по једном лицу. Одакле сада потреба да се повећа фонд чак 13 пута?!

Одговор: Члан 61. став 2. ЗЈН, који се односи на припрему и садржину конкурсне документације, прописује да "наручилац није дужан да објави процењену вредност јавне набавке". Самим тим, јасно је да је констатација да је наручилац начинио "неправилност" тиме што "нигде није објавио новчани фонд за обуке" (претпостављамо да се под термином "новчани фонд" мисли на процењену вредност јавне набавке у смислу ЗЈН), потпуно неоснована. Притом је ирелевантно да ли је наручилац у претходно спровођеним поступцима јавних набавки истоврсних услуга то чинио или не, поготово имајући у виду да се концепција спровођења предметне јавне набавке значајно разликује у односу на претходне, као што је то већ детаљно образложено.

Такође, нетачан је податак који се наводи, да процењена вредност за предметну јавну набавку износи 316 милиона динара, као и остали подаци који су обрачунати на основу наведеног износа. Овде је реч о неоснованим шпекулацијама и произвољним, тенденциозним тумачењима лица које

је поставило питање, с обзиром да је представљено да се укупан износ који је на овој позицији у Плану набавки одређен за све врсте обука за које ће се спроводити набавке током 2018. године, а од чага највећи део отпада на специјалистичке информатичке обуке и остале обуке које нису предмет ове јавне набавке, односи на ову јавну набавку, а што не одговара чињеничном стању.

Питање 3: Према закону финансијски капацитет у додатном услову се тражи за последње 3 године, а не за последње две како то тражи наручилац!

Одговор: Чланом 77. став 2. тачка 1) ЗЈН, прописано је да испуњеност услова из члана 76. став 2. овог закона (међу којима је и финансијски капацитет), понуђач може доказати достављањем доказа уз понуду, као што су извештај о бонитету или скоринг издат од стране надлежног органа, биланс стања са мишљењем овлашћеног ревизора или извод из тог биланса стања, исказ о понуђачевим укупним приходима од продаје и приходима од производа, радова или услуга, на које се уговор о јавној набавци односи - најдуже за претходне три обрачунске године. Дакле, одредба "најдуже за претходне три обрачунске године", значи три или мање (што може бити и две), а не тачно три, како то погрешно тумачи лице које је поставило питање.

Питање 4: Следеће неправилно поступање наручиоца је у томе да тражи приход за 2017. годину за коју биланси још увек нису објављен на АПР-у.

Одговор: Сва лица су била обавезна да до 28.02.2018. године, доставе Извештај за статистичке потребе, који је јавно доступан на интернет сајту АПР-а, тако да се захтевани податак, односно услов може доказати достављањем овог документа, односно увидом у исти.

Питање 5: Даље је неправилно то што наручилац тражи у пословном капацитету да је понуђач држао обуке за 5 различитих наручиоца са најмање 300 полазника по наручиоцу. Чему оволико велики број референтних наручиоца? Наручилац је само један (НСЗ) који тражи да понуђач има референце за њих 5!!!

Одговор: Наведени услов је прописан сходно ЗЈН, имајући у виду број лица за које се захтева обука (700) и референтни период у којем могу бити пружене услуге референтним наручиоцима (претходне 3 године). Дакле, 5 различитих наручилаца (тражи се да их буде више, да би се доказало задовољство клијената - претпоставка је да ако је понуђач радио за више њих, да су исти задовољни његовим услугама) са по 300 полазника обука = 1.500, за 3 године, што је око 2 пута више него што се предметном набавком захтева (за период од годину дана), дакле, тако прописан додатни услов је у логичкој је вези са предметом јавне набавке и није предимензиониран у односу на обим предмета набавке

Питање 6: Посебно је нелогично то што се траже било које референце. Дакле, понуђач је могао да држи и неке семинаре и да буде подобан. Како се у поступку тражи да се организују веома комплексне и захтевне стручне обуке са високим нивоом свести о томе које компетенције лица треба да стекну.

Одговор: Не траже се "било које референце", већ је конкурсном документацијом јасно дефинисано да у обзир долазе услуге обучавања (обуке, тренинзи, стручна усавршавања, преквалификације, доквалификације), што је и предмет јавне набавке. Нејасно је одакле је лице које је поставило питање извукло закључак да би се "неки семинари" у том контексту могли сматрати валидном референцом, будући да исти не спадају ни у једну од експлицитно наведених категорија (дакле "неки семинари" нису исто што и услуге обучавања (обуке, тренинзи, стручна усавршавања, преквалификације, доквалификације)).

Питање 7: У складу са Позивом за подношење понуда у отвореном поступку број 43/18 - 1, за јавну набавку услуга - обуке незапослених лица за потребе тржишта рада, објављеног 04.05.2018 године, од стране Националне службе за запошљавање, молимо вас за додатне информације и појашњења:

1. На које тачно обуке ФТО се односи позив, будући да нема спецификације? Да ли на ЛФ1, ЛФ2 или ЛФ3?

Одговор: У конкурсној документацији Образац 1. - Спецификација предмета јавне набавке општи захтеви наручиоца у вези са спецификацијом предмета јавне набавке наведено је да за обуку за физичко – техничко обезбеђење са лиценцом понуђач је у обавези да реализује обуку у складу са Законом о приватном обезбеђењу ("Сл. Гласник РС" бр. 104/2013 и 42/2015) и Правилником о начину полагања стручног испита за вршење послова приватног обезбеђења, висини трошкова организовања и спровођења испита и садржини и начину вођења евиденција („Сл. Гласник РС“ бр. 28/15).

У спецификацији предмета јавне набавке за обуке за које нису прописани интерни стандарди Националне службе за запошљавање, понуђач је у обавези да достави стандард обуке, односно програм по којем ће се обука реализовати, уз прописани фонд часова. Обука за физичко-техничко обезбеђење са лиценцом се односи на обуку ЛФ1 у складу са наведеним правилником.

Комисија за јавну набавку бр. 43/18 – I

_____
Слађана Јелушић, члан

_____
Илија Кнежевић, члан

_____
Бојана Рашковић Борић, члан

_____
Драгана Јоксимовић, члан

_____
Љиљана Лепојевић, заменик члана

